

Een deel van de studie in het buitenland Een extra dimensie

Studeren in het buitenland moet makkelijker worden. Dat je als student vanaf augustus een studiebeurs mee kunt nemen, kan helpen, maar stimulans vanuit de onderwijsinstelling is misschien nog wel belangrijker.

‘Drempel wordt minder hoog’

Simone de Bergh (23) vierdejaars studente Tuin- en landschapsinrichting heeft van september 2006 tot februari 2007 aan de universiteit van Kopenhagen gestudeerd: Deense landschapsarchitectuur en ontwerpen met 3-D programma's. Het sloot goed aan bij haar studie in Velp, vindt Simone. Bovendien is de wereld groter geworden na haar Deense ervaring. “Je ontdekt dat de drempel om je op het buitenland te richten minder hoog is. Misschien wil ik me in mijn werk ook wel meer op het buitenland richten.” “Ik ben naar het buitenland gegaan omdat ik het wilde ervaren. Omdat je als student veel met leeftijdgenoten optrekt, leek me dat een mooie kans. Ik heb me eerst georiënteerd op Barcelona, later op Portugal, maar het contact met de onderwijsinstellingen daar liep stroef. Daarna ben ik me maar gaan richten op Scandinavië. De universiteit in Kopenhagen bood het meest interessante programma aan.”

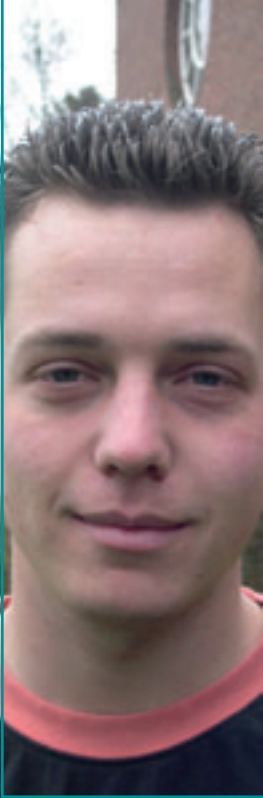
“De universiteit doet een groter beroep op je zelfstandigheid dan wat ik gewend was. De studenten vond ik gemotiveerder dan hier, ze zijn meestal ook wat ouder, ze zijn meestal 20 of 21 als ze aan de studie beginnen. Het ging me goed af, mede dankzij de hulp van medestudenten. Naast Deense studenten waren er ook andere buitenlandse studenten uit Polen, Portugal, Spanje en Italië. De voertaal was Engels. Het Deens heb ik niet geleerd. Financieel moet je er wel wat voor over hebben, want Kopenhagen is duur. Gelukkig kreeg ik nog een aanvullende Erasmusbeurs van ongeveer 850 euro.”

“Studeren in het buitenland verbreedt je horizon”, vindt Van Hall - Larensteinstudente Marijke Bijzitter. Zij heeft zes maanden in Denemarken gestudeerd. Tim van Alen, ook uit Velp, heeft zes maanden in Eberswalde in Duitsland gestudeerd. Hij vindt dat het internationale aspect de studie een extra dimensie geeft. Tim en Marijke hebben op eigen initiatief een deel van hun studie elders in Europa gevolgd. Marijke omdat ze kennis wilden maken met een andere cultuur, Tim omdat hij vindt dat natuurbescherming niet stopt bij de grens.

Sporadisch

Tim en Marijke zijn twee van de ongeveer 12.000 studenten die jaarlijks een deel van hun studie in het buitenland doorbrengen. Eigenlijk zou elke student minstens drie tot vijf maanden in het buitenland moeten studeren, stelt emeritus hoogleraar Henk Wesseling in maart in het M-Magazine van NRC Handelsblad. Hij denkt dat het Europese ideaal zo meer gaat leven onder jongeren. Ook de overheid vindt dat studeren in het buitenland makkelijker moet worden. Het minis-

‘Het was teleurstellend’

Bas Robaey (23) is vierdejaars student International Timber Trade. Van 1 september tot 30 november 2006 studeerde hij in Zweden aan de ‘Lantbruksuniversitet’ in Skinskatteberg. “Een saaie omgeving”, zegt Bas. “Ik ben achteraf niet tevreden over die drie maanden. Het was voor ons verplicht, maar we hebben er weinig geleerd. Het niveau was laag, kortom het was teleurstellend.” “Het probleem was dat wij als tien Velpse studenten samen met andere studenten in één groep zaten, waardoor docenten niet goed in konden spelen op ons niveau. Het taalniveau van de studenten uit Polen en Rusland, was heel laag. We kregen bijvoorbeeld een keer les van een docent die veel wist van marketing. Hij daagde ons uit, we deden mee. De volgende dag bleek dat de Polen er niets van gesnapt hadden. Alles werd weer herhaald.” “Die drie maanden heeft me niet veel extra gekost. We kregen een aanvulling via een Erasmusbeurs. De kosten waren er laag. Maar het is jammer dat er zo weinig is uitgekomen. Ik verveelde me er soms gewoon. Uit vervalg heb ik een keer op een zondag een wandeling rondom het meer voor de school gemaakt. Zeven uur duurde dat.”

terie van OCW denkt dat internationale uitwisseling goed is voor studenten en voor het hoger onderwijs. Behoud van studiefinanciering kan een aansporing zijn om ervaring op te doen in het buitenland. In januari hebben de toenmalige onderwijsbevoorders Van der Hoeven en Bruins daarom een wetsvoorstel ingediend die het mogelijk maakt dat studenten de studiefinanciering mee kunnen nemen als ze een deel van hun studie in het buitenland doorbrengen, ook buiten Europa. Ongeveer de helft van de studenten in het hoger onderwijs is van plan buitenlandse studievergaring op te doen, schreef het ministerie van OCW in een persbericht in januari. En een kwart van deze studenten realiseert die ambitie. Onder studenten van groene hogescholen is het nog niet zo gebruikelijk om een deel van hun studie in hun studie in het buitenland te volgen. In

Leeuwarden (Van Hall Larenstein), Delft (InHolland) en Den Bosch (HAS) gebeurt het zeer sporadisch, zeggen woordvoerders. CAH-studenten uit Dronten gaan soms naar Pratville in de Verenigde Staten. Het CAH heeft een overeenkomst met die universiteit, dat maakt het wat makkelijker. Het zijn vooral studenten bedrijfskunde die een deel van hun studie in Amerika doorbrengen.

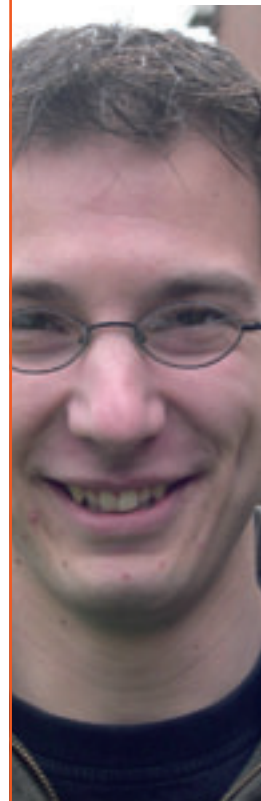
Supermarkt

Studenten van Van Hall Larenstein uit Velp en vooral Wageningen (voorteen Deventer) lijken vaker een deel van hun studie in het buitenland door te brengen. In Velp hebben we met vijf studenten gesproken over hun ervaringen. Ze waren enthousiast, voor zover het hun eigen keuze was om een deel van hun studie in het buitenland door te brengen. De studenten International Timber Trade studeerden →

‘Natuurbeheer stopt niet bij de grens’

Tim van Alen (23), vierdejaarsstudent westerse bosbouw heeft van maart tot augustus 2006 een minor ‘International Forest Ecosystem Management’ gevolgd aan de Fachhochschule in Eberswalde, even ten noorden van Berlijn. Omdat natuurbeheer niet stopt bij de grens, vond Tim het interessant om ook in het buitenland rond te kijken. Van Hall Larenstein organiseerde twee jaar geleden een voorlichtingsavond over studeren in het buitenland. Er waren studenten uit bijvoorbeeld Canada, Zuid-Afrika en Duitsland. De studenten uit Eberswalde, die een deel van hun studie in Velp volgden, maakten Tim enthousiast. “Het internationale aspect geeft een extra dimensie aan je studie”, vindt hij. “Ik zou het daarom iedereen aanraden. De lessen aan de Fachhochschule werden in het Engels en Duits gegeven. Dat was soms lastig bij bijvoorbeeld een docent die alleen

Duits kon en een specialist is in de grove den. Hij praatte snel en gebruikte veel Duitse vaktermen. Maar ook dat heb ik gehaald.” “Het niveau was er vergelijkbaar met Velp, maar ik heb er meer geleerd over verschillende ecosystemen en buitenlandse politiek. Dat was zeker een aanvulling op mijn opleiding. Financieel was het niet moeilijk. Ik kon mijn beurs houden, daarnaast kreeg ik een Erasmusbeurs van twee keer 500 euro. Bovendien is het leven in Eberswalde goedkoper dan hier.”

‘Het heeft mijn horizon verbreed’

Marijke Bijzitter (21) is derdejaarsstudent Tuin- en Landschapsinrichting. Zij is net als Simone van september tot februari ook in Kopenhagen geweest, maar volgde deels andere vakken. Ze richtte zich op inrichting van bossen, hoe je productiebossen omvormt naar bossen voor recreatie. “Het verblijf in Kopenhagen heeft mijn horizon verbreed”, vindt Marijke. “Mijn hele leven heb ik al in het buitenland willen studeren. Ik ben geïnteresseerd in andere culturen. Vandaar dat ik al in het eerste jaar geïnformeerd heb naar de mogelijkheden. Ze adviseerden me toen in het derde jaar een buitenlandse studie te plannen. En omdat ik de kennis wel in Nederland wil toepassen koos ik voor Kopenhagen. Qua klimaat en toepassing van planten is het enigszins vergelijkbaar. Bovendien kreeg ik veel medewerking en goede informatie vanuit de Deense universiteit, het zou me geen tijdverlies opleveren. Omdat het een universiteit is, is de onderwijsbenadering anders dan hier in Velp. Ik zou het iedereen aanraden, ik heb er bijvoorbeeld veel vrienden aan overgehouden. Maar het geld kan wel eens lastig zijn. Het leven in een hoofdstad als Kopenhagen is niet goedkoop.”

verplicht drie maanden in Zweden. Keuze hadden ze niet en dat vinden ze jammer. Ze zijn niet enthousiast: het niveau was te laag, het was een oninteressante streek en de inhoud was soms niet relevant. Tijdsverspilling zegt Jasper van de Hoed. Met zijn interesse voor tropisch hardhout had hij liever een andere keuze gemaakt.. Maar de studenten die wel zelf kozen, zijn veel positiever. Ze werden op het idee gebracht door contacten met buitenlandse studenten die in Nederland studeren, of ze werden gestimuleerd door hun medestudenten of docenten zoals Ad Koolen. Als afstudeercoördinator Tuin- en landschaparchitectuur in Velp propageert hij een buitenlands uitstapje zodat studenten kennismaken met bijvoorbeeld een andere ontwerpcultuur en een Europees netwerk. Maar het is soms lastig, zegt hij,

een goede baan bij de supermarkt of een vriendin weerhoudt hen soms. Of de nieuwe maatregel van het ministerie meer studenten aanzet om in het buitenland te gaan studeren, weten de studenten niet. Er zijn altijd extra kosten. Belangrijker vinden ze dat ze geholpen worden door hun onderwijsinstelling. Het wordt aantrekkelijker als er al contacten zijn met instellingen elders, of wanneer ze hulp krijgen bij het aanvragen van een Erasmus-beurs. Ook de studenten in Velp vinden dat ze vaak nog wel veel zelf uit moeten zoeken. Het lijkt erop dat de groene hogescholen meer kunnen doen om een buitenlandse studie te stimuleren. □

‘Zelfvertrouwen gekregen’

Wijnand van der Ent (23), derdejaarsstudent Tuin- en Landschapsinrichting heeft vier maanden aan de University of Greenwich in Londen gestudeerd. Hij volgde er vakken op het gebied van ontwerp, planning en inrichting. Voor zijn studie bij Van Hall Larenstein telt het als een zesmaandsvak. Hij won op die manier twee maanden. Wat hem heel goed bevallen is, is de andere creatieve benadering van het ontwerpen. “Zo moesten we het alfabet in de buitenruimte ontdekken, deden we een workshop fotografie of ‘lifedrawing’ waarbij je modellen moest tekenen. Het heeft me geleerd anders naar dingen te kijken en het heeft me zelfvertrouwen gegeven. Ik durf me nu misschien makkelijker in het diepe te storten.” “Toen ik op het Wellantcollege zat, hoorde ik wel eens dat je in het buitenland zou kunnen studeren, dat leek me wel wat. Hier ben ik er – mede door het enthousiasme van medestudenten – echt werk van gaan maken. De school hier had wel contacten met de universiteiten in Leeds en Londen, waarbij ze vooral met die laatste school goede ervaringen hadden.” “Het verblijf in Londen ging gewoon goed.

Natuurlijk heb je wel eens dagen dat het minder loopt, als je de hele week alleen op je kamer aan een project werkt, dan denk je wel ‘Wat doe ik hier?’ Maar gelukkig kun je via internet altijd contact met het thuisfront houden.” “Het was wel duur. Ik woonde op een kamer op de campus. De huur was 560 euro per maand. Gelukkig betaalden mijn ouders dat, anders had het niet gekund. Ik kreeg wel een eenmalige Erasmusbeurs van 525 euro, maar dat is natuurlijk niet genoeg. Het leven is er echt duurder. Toch zou ik het iedereen aanraden. Je wordt er volwassener door.”

